

JAK ZWYCIĘŻAĆ W CHODZIE

CZYLI AKADEMICKI PORADNIK SPORTOWY SPRZED 100 LAT

Efektom udanych, pierwszych zawodów sportowych, zorganizowanych przez warszawskich akademików był napisany przez Kazimierza Biernackiego, a wydany w 1917 r. przez Związek Sportowy Słuchaczy Politechniki, mały poradnik. Traktuje o tym jak powinno się trenować, by wzorem autora, wygrywać w chodzie sportowym. Dziś praca ta może nieco śmieszyć, a uwagi tam zawarte mogą wydać się trochę infantylne, ale ... . Jak zauważył prof. Ryszard Wryk, była to jedna z pierwszych prac o charakterze metodycznym i pierwszy ślad wydawniczej działalności warszawskiego klubu uczelnianego. Przyjrzyjmy się niektórym porodom dla sportowców AZS sprzed 100 lat.

Porada I: Jak się odżywiać podczas przygotowań do zawodów.

W jedzeniu należy zmniejszyć ilość pokarmów mącznych i kartoflanych, a w ostatnim tygodniu zaniechać ich całkowicie. Ubytek ten należy zastąpić możliwie dużą ilością węglowodanów: czekolady, cukru i mało wypieczonych befszytków. Kto może, powinien zjadać dziennie po 6 do 8 jajek gotowanych na miękko, lub wprost surowych. Rano do śniadania, po południu i wieczorem do kolacji należy pić mocną, słodką czekoladę na żółtkach, przy minimalnej ilości pieczywa. W ciągu ostatnich dwóch dni, winno się brać nawet co godzina, łyżkę lub łyżeczkę cukru i sporo czekolady w tabliczkach.

Kazimierz Biernacki nie był nowicjuszem sportowym. Od 1913 r. trenował na studiach we Włoszech. Gdy pojawiła się możliwość podjęcia nauki w polskiej uczelni, Biernacki wrócił z zagranicznego wojażu by studiować na Politechnice Warszawskiej. Był współtwórcą warszawskiego AZS, a także pomysłodawcą, głównym organizatorem i uczestnikiem chodu maratońskiego 24 września 1916 r. Wystartował i trochę niespodziewanie zwyciężył. Zwycięstwem przejął się całkowicie i niedługo potem wydał omawianą książeczkę.

Porada II: jak trenować przed zawodami.

Treningi prowadzone w dostatecznie długich odstępach czasu, winny być zawieszane na 10 dni przed zawodami. Zwracam też uwagę na przestrzeganie 8 godzinnego snu podczas treningu i 9-10 godzinnego w ostatnim tygodniu. Należy zawiesić w tym czasie również pracę fizyczną i umysłową, zredukować zajęcia wymagające ruchu i w ogóle czynności mogące ujemnie wpłynąć na stan nerwowy zawodnika (wstrząsająca lektura, kłótnie, niebezpieczeństwo). Kto może, niech na ten czas wyjedzie na wieś, możliwie małoludną i spokojną.

Trasa opisywanego chodu maratońskiego prowadziła przez Tarczyn. W miasteczku tym mieściła się apteka prowadzona przez Witolda Budzińskiego, który miał śliczną córkę Zosię, zakochaną (z wzajemnością) w naszym autorze. Zosia kilka miesięcy po zawodach wyszła

za mąż za Biernackiego i wtedy okazało się, że ... najlepsze płyny do masażu sprzedaje apteka Budzińskiego w Tarcynie. Wybaczmy drobną kryptoreklamę, bo czegoś się nie zrobi dla teścia.

Porada III . Czym się smarować przed zawodami.

Masaż nóg odbyć należy przed każdym treningiem, smarując je płynem Fluid. To płyn restytucyjny w skład którego wchodzi: spirytus, kamfora, eter, sól itp. ingrediencje. W Królestwie Polskim, o ile mi wiadomo płyn ten wyrabia jedynie apteka Witolda Budzińskiego w Tarcynie pod Warszawą.

W czasie chodu maratońskiego w 1916 r. każdemu zawodnikowi towarzyszył laufer na rowerze. Ten cyklista-opiekun miał z sobą wodę gazowaną i czekoladę alpejską, by w każdej chwili wesprzeć maratończyka. Postępowano tu zgodnie z zaleceniami autora.

Porada IV: Jak się odżywiać w czasie zawodów.

Odżywianie się w chodach do pół godziny włącznie – nie stosuje się. W dłuższych wyścigach płucze się usta gazową wodą, pijąc mało i tylko łykami, o ile wyścig jest długi i forsowny, a temperatura wysoka. Jeść można w niewielkich ilościach: żółtka ubite w cukrze, czekoladę mleczną i pastylki od pragnienia.

Nasz mistrz uważał, że kondycja i szybkość, to nie wszystko. Trzeba mieć jeszcze chytry plan, który pozwoli pokonać przeciwnika. Najważniejsze to dobra taktyka!

Porada V: Taktyka walki.

Na zawodach, prócz wytrenowania, zwycięża się jeszcze i sposobem prowadzenia walki z rywalami, czy to za pomocą wciągania ich w zbyt gwałtowną walkę, czy umyślnego opóźniania. Na każdego rywala działa tu zresztą każdy sposób inaczej. Flegmatyków można detonować zrywaniami tempa, sangwiników finiszem, tchórzów- znacznym odrzuceniem ich zaraz na pierwszych kilometrach, zbyt pewnym siebie pilnowaniem przed finiszem itp. Sposobów dyktować niepodobna. Natomiast na poszukiwanie ich, zwracam specjalną uwagę.

Stosującemu te zasady, zwycięstwo powinno przyjść dużo łatwiej. „Trzeba tylko wierzyć, iść i zwyciężać” – tymi słowami mistrz Kazimierz Biernacki kończył swój poradnik sportowy. Broszura „Jak zwyciężać w chodzie” jest dostępna w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

Wyboru dokonał i komentarzem opatrzył Robert Gawkowski.